

Cümle Türleri - 2

1. I. Sana inanmasaydım yazamazdım şiiri.  
II. Yalvarırım, affeyle bu günahkâr şairi.  
III. Yenildim hissime, nefsi yere çalamadım.  
IV. Mücrimim biliyorum hicranla geçti hayat.  
V. Merhamete muhtacım, al beni katına kat.

**Numaralanmış dizelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Ögelerinden en az biri ortak olan sıralı cümleye bağımlı sıralı cümle denir.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisi öznesi ortak bir sıralı cümledir?**

- A) Evden sessizce çıktık, sokakta kimseler yoktu.  
B) Elindeki şemsiyeyi neredeyse on yıldır kullanıyordu.  
C) Kenan uzun süreli oyunlar oynuyor, derslerini aksatıyordu.  
D) Hava yağdıkça yağıyor, insanlar sağa sola kaçışıyordu.  
E) Onun kitaplarını okumak; okuru besleyen, koruyan ve düşündüren bir uğraştır.

3. I. Susarak anlattım bütün gizliyi  
II. Sakladım duygumu ben konuşarak  
III. İçimde bir düzen kaynaşmaktadır.  
IV. Büyük ve çekingen bakışlarından

**Numaralanmış dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Girişik birleşik cümle örneği vardır.  
B) Devrik cümleye örnek vardır.  
C) Birinci dize fiil cümlesidir.  
D) İkinci dizede yan cümlecik zarf tümleci görevindedir.  
E) Bağlı cümleye örnek vardır.

4. (I) Erzurum, Türk tarihine Türk coğrafyasına 1945 metreden bakar. (II) Şehrin macerası düşünülürse bu yükseklik daima göz önünde tutulması gereken bir şey olur. (III) Malazgirt Savaşı'nın açtığı yoldan Anadolu'ya giren atalarımızın ilk fethettikleri büyük merkezî şehirlerden biridir. (IV) Tarihimizin ikinci dönüm yerinde, Millî Mücadele'nin ilk temeli yine Erzurum'da atılır. (V) Her şeye rağmen hür ve müstakil yaşamak iradesi ilkin bu kartal yuvasında kanatlanır.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, yüklemine türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Genetiğiyle oynanmış tohumların kullanımı hızla yaygınlaşıyor.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisi yüklemine yerine göre bu cümleyle özdeştir?**

- A) Doğu kültüründe önemli bir yeri vardır masalların.  
B) Usta bir ressamın elinden çıkmış resim gibidir İstanbul.  
C) Genelde mistik Doğu'nun, özelde ise Türk edebiyatının önde gelen mutasavvıflarından biridir Mevlâna.  
D) Kitap satışları ve dergi abonelikleri günden güne düşüyor.  
E) Her zaman tam hâkim olamaz yazarlar ve şairler kollarına.

6. (I) Yağmur yağarken gök gürültüsü meydana geldiğinde hiç korkmam. (II) Ses olsun, kuşlar ötüşerek uçuşsun yeter ki. (III) Çaylar şekerli olsun ki kaşıklar şıkır şıkır ses çıkarsın. (IV) Konuşulacak bir şeyler olsun. (V) Dost olsun, arkadaş olsun; teyzeler, amcalar olsun.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) I. cümle, zarf tümleci bulunan bir fiil cümlesidir.  
B) II. cümle, sıralı cümledir.  
C) III. cümle, olumlu fiil cümlesidir.  
D) IV. cümle, birleşik yapı bir cümledir.  
E) V. cümle, özneleri ortak bağımlı sıralı cümledir.

## Cümle Türleri - 2

7. Sorumluluklarımızın bilincine varmadan hiçbir iş yapılamaz, diyordu.

**Bu cümle yapı bakımından aşağıdakilerden hangisine örnektir?**

- A) Eksiltili cümleye  
B) Sıralı cümleye  
C) Bağlı cümleye  
D) Birleşik cümleye  
E) Basit cümleye

8. I. Telefonda görüşmüştük ama yüz yüze gelmemiştik.  
II. Başarının kalıcılığını sağlamak, bıkmadan çalışmayı gerektirir.  
III. Bahçedeki erik ağacı çiçek açmayı deniyordu.  
IV. Harp meydanında onları, geride kalanları, düşünüyorduk.  
V. İki saat sonra yağmur yağdı, her yer göle döndü.

**Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde birden çok yüklem vardır?**

- A) I ve II. B) I ve V. C) II ve IV.  
D) III ve IV. E) III ve V.

9. Ülkemizdeki yazarların birçoğu ----.

**Bu cümle aşağıdaki ifadelerin hangisiyle tamamlanırsa yapıca diğerlerinden farklı olur?**

- A) öyküyü, romandan bir önceki durak şeklinde tanımlar  
B) kitap okumayan bir toplum olduğumuzu belirtir  
C) hep aynı çizgide yazmaya çalışır  
D) kitap fiyatlarının yüksek olmadığını iddia eder  
E) eserleriyle gündem oluşturmak ister

10. Aşağıdaki dizelerin hangisi bitmemiş bir cümle durumundadır?

- A) Hâlim açık denizde düdük çalan bir gemi  
Kim duyar, ötelere haber veren bestemi  
B) Gitti, su yollarını kıvrım kıvrım bilenler  
Bir ot yığını kaldı, kökünden kesilenler  
C) Sebil sebil sunanlar, ölümsüzlük tasını  
Çizenler, nokta nokta ebed haritasını  
D) Zamanın olmadığı diyar acaba nasıl  
Kesiksiz bir an mıdır bundan sonraki fasıl  
E) Nerede o has ekmek, bir kuruşa okkası  
Nerede o ağız tadı, eski reçel hokkası

11. Modern çağda her şey o kadar hızlı geliyor ki... Teknolojinin baş döndüren hızla gelişmesi bir yana değerlerimizi de çok hızlı tüketiyoruz. Çoğu yetişkinden artık daha sık duyuyoruz "Bizim çocukluğumuz daha güzeldi." cümlesini.

**Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?**

- A) Eksiltili cümle  
B) Sıralı cümle  
C) Fiil cümlesi  
D) İç içe birleşik cümle  
E) Kurallı cümle

12. Bahar aylarında açan erguvan ağaçları ile anılan Emirgân; çınaltı kahveleri, tarihî ahşap evlerle dolu sokakları, aniden karşımıza çıkan merdivenleri ve sıcakkanlı esnafıyla kimliğini muhafaza eden güzel bir Boğaziçi köyü.

**Bu cümlelerin özellikleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) Olumlu - kurallı - isim - sıralı  
B) Olumsuz - kurallı - fiil - bağlı  
C) Olumlu - devrik - fiil - birleşik  
D) Olumlu - kurallı - isim - birleşik  
E) Olumsuz - devrik - isim - basit

